

«Wild Poem» - et KUF prosjekt med Marius Holth, i samarbeid med Carle Lange.

«Wild poem» er et samarbeidsprosjekt mellom sanger/komponist Marius Holth og scenograf Carle Lange. Vi vil utvikle et polyvokalt musikkteater der dramaet oppstår i møtepunktet mellom musikken, tekstene og det sceniske rommet. Dette er et prosjekt som knytter seg til flere andre aspekter av min virksomhet som komponist, tekstforfatter og scenekunstner. Det vil også gjenspeile Carle Lange sitt mangeårige arbeide med innovative sceniske rom. Utgangspunktet er 12 sanger jeg har skrevet, som vi ønsker å skape en forestilling rundt, der det sceniske rommet er et bærende element i den dramatiske fortellingen.

Hvis jeg skulle fremføre denne musikken slik den er arrangert, vil det kreve 8 musikere på scenen i tillegg til meg som sanger. Vi arbeider med et scenisk konsept som vil gjøre det mulig å ha forestillinger i forskjellige formater, både med fullt band med 8 musikere på scenen, med færre musikere og noe ferdig innspilt musikk, og med meg på scenen med all musikken ferdig innspilt. Vi har arbeidet med å utvikle et scenerom der vi projiserer opptak av forskjellig video materiale på ulike elementer i rommet. Tanken er at det skal kunne være lett å turnere med forestillingen når materialet først er klart.

I den innledende fasen har fokuset vårt vært prosess, dialog, lek og utforskning der vi ser på mulighetene for å «flytte» konsertscenen nærmere teaterrommet. Tidlige operaoppsett fra Monteverdis tid med musikere og publikum i samme rom har vært en referanse. Likeledes ulike kunstinstallasjoner på Pompidusenteret i Paris, samt Guri Dahl sin installasjon på verdensutstillingen i Sevilla 2004.

Gjennom innovativ bruk av videoprojeksjon, musikk og skuespill, vil vi ta publikum med inn i et felt der musikk og scenografi er i dialog. Det er viktig for oss at publikum føler at de sitter inne i denne dialogen og ikke er tilskuere på utsiden.

Vi jobber frem mot en visning som har blitt utsatt på grunn av Corona-situasjonen.

Utforskning og samtaler om det dramatiske rommet

Utgangspunktet for prosjektet Wild Poem var 12 sanger som jeg har skrevet, laget og arrangert i samarbeide med Erlend Sæverud og flere andre norske arrangører og musikere. Jeg har fremført sangene på scenen flere ganger, men har følt at det ligger et større dramatisk potensiale i dette materialet. Derfor søkte jeg om KUF midler til å utvikle en polyvokal forestilling i samarbeide med scenograf Carle Lange som også jobber på KHIO.

Vi hadde planlagt en forestilling i begynnelsen av juni i Kulturkirken Jakob der vi skulle prøve ut en enkel variant av forestillingen med noen av de viktigste visuelle og auditive konseptene vi har utviklet. Tanken var at i forkant av denne forestillingen skulle vi ha en prosjektperiode der vi jobbet konkret med sceniske løsninger. På grunn av Corona-situasjonen ble denne forestillingen og prosjektperioden utsatt til høsten. Vi har søkt KUF -utvalget om utvidet tid til prosjektet. I denne rapporten skriver jeg om de aktivitetene og prosessene vi har jobbet med frem til nå.

En av hovedidéene til Carle Lange handler om å skape et visuelt rom der tilskuerne ikke føler at de «titter ut gjennom et vindu- der» men at de kommer inn i et rom, inn i en verden her. I de innledende samtalene til dette prosjektet har vi snakket mye rundt hvordan vi kan skape et rom som

adresserer til disse sangene. Vi har snakket rundt forskjellige sceniske løsninger, knyttet opp til ulike rom materialet kunne presenteres i. Vi har diskutert forskjellige tre-dimensjonale flater eller objekter som videomaterialet kunne prosjekteres på. Vi har for eksempel snakket om kuler og andre geometriske former også mellom/ nært/ bak publikum som knytter planetene til natur elementer som rennende vann, ild, fjell, planter.

Noe av utfordringen i arbeidet med dette materialet var å skape rom som gir plass til at man trekker inn enda flere elementer enn de som allerede finnes i musikken. Det er ofte brukt store arrangementer med mange instrumenter og det er viktig at ting ikke slår hverandre i hjel. Vi har derfor hatt en pågående diskusjon om hvordan vi skulle løse dette. Carle foreslo at jeg kunne forenkle arrangementene. Jeg følte at dette ikke var riktig vei å gå siden det både ligger mye arbeid i arrangementene og siden de er en viktig del av uttrykket i denne musikken. Vi kom derfor frem til at vi i stedet strekker forestillingen ut i tid og lager åpninger mellom sangene der det er mer åpent musikalsk. Her ønsker vi å bruke improvisasjons-elementer; det kan være snakk om bare vokal eller perkusjon eller også arbeid med ulike tekster.

Om arbeidet med utvikling av tekstmaterialet

Sangene er skrevet på engelsk og tematiserer hver på ulikt vis, hva det vil si å være et moderne menneske. De tar opp dagsaktuelle temaer, som det å være på flukt og mennesker i en krigssituasjon.

Materialet inneholder også en moderne Maria-hymne.

Sangene kan være politiske og samfunnskritiske, men de gjør dette med et poetisk språk.

Melodiene er fengende men kan også være komplekse.

Dette gjør at vi godt kan si at vi befinner oss i en sjanger som kan kalles kunstmusikk. Jeg har gjort mange konserter med dette materialet og vet at de fungerer godt i møte mot et publikum.

Jeg ønsker at dette materialet kunne blitt presentert i en større sammenheng der det dramatiske potensialet i materialet kommer enda tydeligere frem.

Jeg har tidligere forsøkt å skrive en tradisjonell musikal rundt prosjektet, men følte da at noe av den umiddelbare og det musikalske ble borte. På Oslo Acting Festival ble jeg kjent med Paul Castanjo, og hans begrep om Polyvokalitet. Jeg følte at dette passet godt til prosjektet Wild Poem, fordi jeg søkte etter en dramatisk sammenheng der det var plass til mange fortellinger, slik det var i sangene mine.

Gjennom forskningsuka på KHIO ble jeg kjent med arbeidene til Carle Lange. Han jobber med sceniske rom og videoprojeksjon på ulike flater. Disse arbeidene speilet noen ideer som jeg selv har hatt i forhold til hvordan man kan bruke videoprojeksjon til å lage et scenisk rom som bærer noe av det dramatiske i forestillingen.

Ved siden av å utvikle ideen til det sceniske har jeg jobbet med detaljene i tekstmaterialet. Jeg opplevde det som viktig å fokusere på detaljer i tekstene som en inngang til både tolkning sangmessig og visuelt. Jeg jobbet sammen med bassist William Trojani fra New York med det engelske språket i tekstene mine. Han hadde fokus på at språk og intensjon kom frem, og på at det dypere mytologiske aspektet i materialet ble kommunisert på en god måte. Vi jobbet sammen i 3 arbeidsdager med denne prosessen. Jeg satt igjen med en dypere forståelse av mitt eget tekstmateriale og en omskriving som ble mer presis og forhåpentligvis kommuniserte bedre med lytteren.

Arbeidet med bildemateriale

Noe av ideen til denne forestillingen var å skape et scenisk rom som bar noe av dramatikken i forestillingen. Under samtaler og i utforskning har vi jobbet med å finne elementer som kunne skape et visuelt konsept. Det var viktig for oss å velge materiale som kunne skape et stort rom slik at vi kunne gi publikum en følelse av at disse sangene sa noe om det allmennmenneskelige, om kollektiv bevissthet, og verdens hendelser. I arbeidet med bildematerialet har vi funnet noen spor som vi jobber etter. Jeg har fått hjelp av Amalie Enstad Åsheim til å samle materiale og søke om rettigheter til å bruke det.

Her er en liste over materialet som vi har sanket inn så langt:

Film fra andre planeter.

Vi fant ut at det ligger utrolig fine filmer fra ubemannede romfartøyer som har fotografert i detaljer fra andre planeter. Vi har vært i dialog med ESA og funnet ut at vi kan bruke disse under forutsetning av at prosjektet ikke er kommersielt. Gjennom å bruke disse bildene ønsker vi å gi publikum en opplevelse av å være i en annen verden. Vi har snakket om å projisere disse på ujevne overflater som vil gjøre at publikum ikke nødvendigvis ser hva det er bilde av, der vi allikevel tror at de vil kunne skape en følelse av en annen verden.

Bilde av utøvende musikere

Vi har gjort filmopptak av et strykeorkester som spiller musikken min. Dette vil kunne synkes opp mot musikken og projiseres ut i rommet.

Jorda sett fra verdensrommet

Vi søker etter bilder av jorda sett fra verdensrommet som kan være med på å skape det store perspektivet som vi ser etter i denne forestillingen.

Dokumentariske bilder fra historiske hendelser

Dette har vi ikke kommet i gang med ennå. Her ser vi etter bilder av menneskemasser i bevegelse, enkeltmennesker eller ansikter som kan referere til historiske hendelser ikke egne narrativ.

Opptak av meg på scenen

Vi har gjort konsertopptak som vi eksperimenterer med å projisere ut i rommet.

Natur elementer

Rennende lava, bølger, rennende vann, ild, solstråle i blader,

Arbeide med musikken

Jeg har jobbet mye i studio med å ta opp ulike sekvenser med forskjellige typer improvisasjon. Tanken er at dette er flater som binder både det musikalske og det visuelle materialet sammen. Utfordringen er at dette er åpent nok til at forestillingen puster, men samtidig at det er dramatisk nok til å drive handlingen fremover. Det må også kunne fungere godt sammen med bildematerialet.

Hvis jeg skal fremføre musikken slik den er notert trenger jeg minst 8 musikere på scenen i tillegg til meg. Det var viktig å ha musikken innspilt i et format som er fleksibelt med tanke på hvilke instrumenter som spiller til enhver tid og hva som er playback. Å ha sangene innspilt vil tillate en helt annen form for presisjon i samarbeide med Carle, siden han da kan lage en tidslinje å jobbe

utfra. Jeg har jobbet i studio sammen med lydtekniker og produsent Kim Bergseth. Vi har arrangert og spilt inn sangene, og har dem tilgjengelig i et format der instrumenter kan erstattes med live-fremføring. På den måten har vi musikken tilgjengelig i et fleksibelt format som er lett å jobbe med opp mot det visuelle materialet.

Når jeg har jobbet med produksjoner tidligere har jeg ofte produsert mye i begynnelsen og så jobbet meg inn mot en slags essens i det kunstneriske uttrykket. I arbeidet i studio fikk jeg anledning til å jobbe med detalj-fokus ganske tidlig i denne prosessen. Når vi jobbet med vokal hadde vi mye fokus på frasering, rytme og engelsk uttale. Dette detalj-fokuset var nytt for meg i arbeidet med et vokalt uttrykk. Men dette var likevel veldig viktig. Siden både tematikken og ideen i Wild Poem er så stort, er det viktig å jobbe frem en stemme i materialet.

I tillegg til å spille inn sangene har jeg jobbet med å utforske forskjellige improvisasjonselementer, måter og spille på og bruke stemmen på som kunne støtte det dramatiske i denne forestillingen. Det kunne være improvisert kontrabass og vokal, at jeg utforsket dokumentariske tekster sammen med elementer fra den og opptak av musikken.

Videre planer for prosjektet

Vi jobber frem mot en visning i oktober / november. I forkant av denne ønsker vi å ha en prosjektperiode der vi tester ut ideer, bilder og musikk i det sceniske rommet.

Visningen vil gi oss verdifull kunnskap om hvordan våre visuelle og musikalske idéer kommuniserer med et publikum.

Vi ønsker å presentere resultatene av prosjektet i forskningsuka, og andre relevante kanaler.